

Sygn. akt V CSK 141/19

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z urzędu

przy uczestnictwie U. sp. z o.o. z siedzibą w Z., Syndyk Masy Upadłości (...) D.
sp. z o.o. w upadłości w N.

o wpis ostrzeżenia o zakazie zbywania i obciążania nieruchomości,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania U. sp. z o.o. z siedzibą w Z.
G. od postanowienia Sądu Okręgowego w J.
z dnia 19 października 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 30 maja 2018 r. Sąd Rejonowy w J. utrzymał w mocy wpis w dziale III księgi wieczystej ostrzeżenia o zakazie zbywania i obciążania nieruchomości, dokonany przez referendarza sądowego 1 marca 2018 r. na podstawie wydanego w postępowaniu cywilnym postanowienia o zabezpieczeniu. Postanowienie Sądu Okręgowego w J. z 19 października 2018 r. oddalające apelację od postanowienia Sądu Rejonowego zostało przez uczestnika zaskarżone skargą kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego skarga kasacyjna przysługuje między innymi od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy, kończącego postępowanie w sprawie.

W postanowieniu z 29 czerwca 2004 r., II CK 541/03 (OSNC 2005, nr 6, poz. 112), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że „istotę sprawy” w postępowaniu wieczystoksięgowym określają przesłanki materialnoprawne wniosku o wpis, taka bowiem postać orzeczeń jest właściwa rozstrzygnięciu o zasadności żądania wnioskodawcy domagającego się udzielenia ochrony prawnej przez potwierdzenie jego praw rzeczowych (wpisy w dziale II), ukonstytuowania ich, jeżeli przepis takiego wpisu wymaga (wpisy w dziale II albo IV) lub wzmocnienia skuteczności praw osobistych i roszczeń (wpisy w dziale III, wymienione w art. 16 ustawy z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, tekst jedn. Dz.U. 2017 r. poz. 1007 i w innych ustawach). Rozstrzygnięciem co do istoty sprawy nie są natomiast wpisy ostrzeżeń i wzmianek o charakterze wpadkowym, zabezpieczające prawidłowy tok postępowania wieczystoksięgowego lub innego albo zabezpieczające skuteczność ewentualnego orzeczenia. Podstawą wpisu ostrzeżenia dokonanego w niniejszej sprawie było postanowienie o zabezpieczeniu udzielonym na czas trwania postępowania w sprawie cywilnej. Od postanowienia w przedmiocie tego rodzaju wpisu, będącego w istocie wykonaniem zabezpieczenia udzielonego uprawnionemu w postępowaniu rozpoznawczym, zgodnie ze stanowiskiem ustalonym w orzecznictwie, skarga kasacyjna nie przysługuje (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 marca 2018 r., II CZ 11/18 nie publ., z 24 kwietnia 2015 r., V CSK 579/14, nie publ. i z 9 maja 2013 r., II CZ 7/13, nie publ. oraz powołane w nich orzecznictwo).

Trwałość zabezpieczenia udzielonego stronie w postępowaniu cywilnym jest zależna od trwania stanu zawiśnięcia sporu i od wyniku postępowania w sprawie, w której zostało udzielone (art. 746, 754¹, 757), a obowiązany może wnioskować o jego uchylenie lub zmianę (art. 742), niezależnie od tego, czy cel zabezpieczenia został osiągnięty w postępowaniu zmierzającym do jego wykonania (np. wieczystoksięgowym, jak w niniejszej sprawie). Powyższe zależności czynią orzeczenie o zabezpieczeniu - zarówno ustanawiające zabezpieczenie,

jak i prowadzące do jego wykonania - funkcjonalnie powiązany z postępowaniem w sprawie o zabezpieczone roszczenie. Postanowienie rozstrzygające o wniosku o wpis, który ma prowadzić do wykonania zabezpieczenia udzielonego stronie w postępowaniu cywilnym nie jest zatem postanowieniem co do istoty kończącym postępowanie w sprawie z zakresu prawa rzeczowego w rozumieniu art. 519¹ § 1 k.p.c. (dział III, rozdział 6 księgi drugiej k.p.c.).

W niniejszej sprawie, niezależnie od powyższego trzeba odnotować, że okoliczności, na które wskazuje skarżący mogły być podnoszone w środkach zaskarżenia nabywcy nieruchomości, któremu odmówiono wpisu prawa do działu II księgi wieczystej, z czym powiązane było ujawnienie zabezpieczenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

jw

ał